

Nr 868

Av herr Nilsson, Ferdinand, m. fl., om lagstadgad skyldighet för företag att varsla om driftsinskränkning eller företagsnedläggning.

(Lika lydande med motion nr 1032 i Andra kammaren)

Den förda ekonomiska politiken har för många som en konsekvens av rent statliga åtgärder medfört stora svårigheter, som människor har svårt att förena med begreppet välfärdspolitik. Företag inom såväl industri som jordbruk — och framför allt mindre eller medelstora sådana, tillkomna och utvecklade under visst statligt gränsskydd — har fått helt andra existensmöjligheter när skyddet minskats. Jordbruk och industriföretag har nedlagts eller kommer att nedläggas som en konsekvens av dessa åtgärder. Massdöden av mindre jordbruk är väl känd och omvitnad. I fråga om industrin har enligt arbetsmarknadsstyrelsens statistik 223 företag nedlagts, och under 1968 steg siffran till 238. Under 1967 varslades 24 499 personer om permittering eller avskedande på grund av driftsinskränkning eller företagsnedläggning. Vad tröstegrund som kan utvinnas av att motsvarande siffra för 1968 var något lägre eller 22 668 återstår att se. Det skärpta ränteläget, rekordartat som uttryck för socialist-kapitalistisk ränteusugning, har under 1969 berett ytterligare svårigheter.

År 1967 avvisade riksdagen motioner om lagstadgad varselplikt och varselperiod vid avskedanden och permitteringar under hänvisning till en 1952 träffad överenskommelse mellan arbetsmarknadsstyrelsen och vissa arbetsgivar- och näringsorganisationer inom handel och industri. Den avsåg att företagsledningarna i vad man kallade »god tid» — vid driftsnedläggning och driftsinskränkning av mera väsentlig omfattning senast två månader före åtgärdens vidtagande — skall lämna arbetsmarknadsmyndigheterna uppgift om väntade åtgärder av detta slag. De åsyftade synes vara AMS, Svenska arbetsgivarföreningen, LO och TCO. Uppenbart är att även andra organisationer, som icke blivit delaktiga av sådan kontakt, kan ha intresse därav. Till sist är det inte bara »arbetsmarknadens parter» och ämbetsverket som berörs av sådana förändringar. För kommunerna, som har att svara för planeringsarbete, byggnadskvotfördelning, bostadsförsörjning och skolor m. m., är det mångenstädes av stort intresse hur industrier på orten — även mindre — utvecklas och avvecklas. I svar på en interpellation hösten 1967 utlovades att även kommunerna skall kontaktas i sammanhanget.

Av stort intresse borde vara uttalandet av vederbörande statsråd vid samma tillfälle. Han hoppades att frivillig uppgiftsgivning skulle räcka men fortsatte: »Går det bra, all right, då fortsätter vi på den vägen. Lyckas det inte, får vi överväga om lagstiftning skall tillgripas.»

Många människor som alltifrån den tiden drabbats av företagens svårigheter — i synnerhet äldre, som har det svårare beträffande omplacering eller omskolning — har vittnat om att det inte gått bra. Även i fråga om statsägda företag som måst beskära verksamheten har de anställda och kommunen haft besvärligt att få fram besked i tid.

Därför föreslås,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära utarbetande av förslag om laglig skyldighet för företag att varsla om driftsinskränkning eller företagsnedläggning med beaktande av vad i motionen framhålles.

Stockholm den 28 januari 1970

Ferdinand Nilsson (cp)
i Kungsängen

Nils-Eric Gustafsson (cp) Ivan Svanström (cp) Ernst W. Olsson (cp)
